

Szegedi Ítéltábla
Bf.III.478/2014/7.

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, 2015. április 14. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A testi sértés büntette miatt **a vádlott** ellen indított büntetőügyben a **Szolnoki Törvényszék** 2014. május 22. napján kihirdetett **8.B.462/2014/3.** számú ítéletét **megváltoztatja** az alábbiak szerint:

A vádlott cselekményét testi sértés büntettének [Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés, (8) bekezdés 1. fordulat] minősíti.

A kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának próbaidejét 5 (öt) évre súlyosbítja.

(Sértett neve) magánfél polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasítja.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság a vádlottat testi sértés büntette [Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés 1. fordulat] miatt 2 év szabadságvesztésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 4 évre felfüggesztette. Úgy rendelkezett, hogy a szabadságvesztést végrehajtása esetén börtönben kell letölteni, melybe beszámította a vádlott által 2014. április 23. napjától az ítélet kihirdetése napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt és úgy rendelkezett, hogy abból a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Rendőr-főkapitányság által 16000/51-24/2014. bü. szám alatt lefoglalt 1 db talajminta lefoglalását megszüntette és a megsemmisítését rendelte el. Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 72.060.- forint bünyügyi költség megfizetésére az állam javára.

Az első fokú ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott terhére, a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztésének mellőzése, a kiszabott szabadságvesztés mértékének felemelése végett.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.420/2014/1-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezést kiegészítésekkel tartotta fenn. Az első fokú ítélet tényállását az életveszély milyenségét illetően részben hiányosnak, iratellenesnek és helytelen ténybeli következtetésen alapulónak, így a Be. 351. § (2) bekezdés b), c) és d) pontjai szerinti okokból megalapozatlannak tartotta. Azonban, mivel a megalapozatlanság álláspontja szerint a másodfokú eljárásban az iratok tartalma és ténybeli következtetéssel kiküszöbölhető [Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja] annak kiegészítését

indítványozta a sértett kórházba kerülésével, onnan történt eltávozásával, a lépeltávolító műtét elvégzésével, a maradandó fogyatékkal, illetve azzal, hogy a műtét során a lép környékéről másfél liter vért távolítottak el, ami miatt a kétszakaszos lépsérülés közvetlenül életveszélyes sérülésként értékelhető. Ezért azt indítványozta, hogy az ítélet az első fokú ítéletet változtassa meg, a vádlott cselekményét a Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés, (8) bekezdés 1. fordulója szerint minősítse, a szabadságvesztés büntetés időtartamát súlyosítsa, mellőzze a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történt felfüggesztését, és a vádlottat a közügyek gyakorlásától is tiltsa el, egyebekben az első fokú ítéletet hagyja helyben. A bűnösségi körülményeket észrevételezte akként, hogy indítványozta az enyhítő körülmények közül mellőzni az életveszélyes sérülés közvetett voltát, viszont enyhítő körülményként értékelni a sértett provokatív magatartását. Azt pedig, hogy a sértett maradandó fogyatékoságot is szenvedett - mivel az orvosszakértő véleménye szerint a lépeltávolítás mellett is teljes értékű életet lehet élni - csekélyebb nyomatékallyal indítványozta súlyosító körülményként figyelembe venni.

A Bf.420/2014/3-I. számú átiratában a cselekmény minősítése megjelölésének megváltoztatására vonatkozó indítványát visszavonta és azt a Szegedi Ítéletábla Bf.III.227/2013. számú ügyéhez kapcsolódó, a Kúria Bfv.I.249/2014/6. számú határozatára hivatkozva, a Btk. 164. § (1) bekezdés és (8) bekezdés 1. fordulója szerint indítványozta minősíteni, valamint (sértett neve) magánfél polgári jogi igényének - elkészttség okából - egyéb törvényes útra utasítását.

A fellebbezési nyilvános ülésen a védő arra tekintettel, hogy a közvetlen életveszély kialakulása a sértetti magatartás következménye volt, és az orvosszakértő véleménye szerint a lépeltávolítás életminőség romlással nem jár, valamint a sértetti közrehatásra figyelemmel, az első fokú ítélet helybenhagyását, a súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezésnek helytadás esetén pedig, esetleg a próbaidő tartamának felemelését indítványozta, melyhez a vádlott is csatlakozott.

Az ítéletábla az ügyészi fellebbezést részben alaposnak ítélte.

Eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság, amikor a 2014. április 22. napján kelt, a sértett, **(1. sz. név)** ápoló és **(2. sz. név)** ügyeletes orvos nyilatkozatát tartalmazó rendőri jelentést bizonyítékként értékelte (első fokú ítélet 5. oldal 1. bekezdése, nyomozati iratok 113. oldal). A Be. 168. § (1) bekezdés 3. mondata értelmében a tanú kihallgatásáról jelentés nem készíthető, aminek indoka az, hogy felvételét megelőzően, mint jelen esetben is, az érintetteket nem figyelmeztetik a hamis tanúzás törvényes következményeire, és nem tisztázzák a tanúvallomás akadályát sem. Ezért az ítéletábla, e rendőri jelentést a Be. 78. § (4) bekezdése alapján, a bizonyítékok köréből mellőzte. Azonban, mivel a jelentésben foglalt tartalmukat tekintve más törvényesen beszerzett bizonyítékokkal tisztázásra kerültek, a jelentés mellőzésének az ügy érdemére kihatása nem volt.

Az első fokú ítéletet a Be. 348. § (1) bekezdése alapján felülbírálván, az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértést nem észlelt. Az első fokú ítélet tényállását a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel az iratok tartalma, ténybeli következtetés és a vádlott fellebbezési nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján kiegészítette, illetőleg helyesbítette az alábbiak szerint:

A vádlott az apósa [település neve]-n működő cégénél, a **[gazdasági társaság megnevezése]**-nél gépkocsivezető, havi jövedelme nettó 100-120.000.- forint körüli, az élettársa ugyanezen cégnél eladó, havi nettó jövedelme 80.000.- forint körüli.

A sértett a léprepedés miatt, a kötőszövetes tok megszakadásáig közvetett életveszélyes állapotban, másnap, kórházba kerülésekor, a kötőszövetes tok megszakadása után közvetlen életveszélyes állapotban volt. Ekkora a hasüregében másfél liter mennyiségű vérgyülem alakult ki.

A másodfokú eljárásban a sértett polgári jogi igényt terjesztett elő, a vádlott havi 25.000.- forint életjáradék megfizetésére kötelezését kérte.

Egyebekben az első fokú ítélet tényállása hiánytalan, mely a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

Az ítélet tábla az ügyész által indítványozott, a sértett kórházba szállításával, illetve onnan történt távozásával, a lépeltávolító műtéttel kapcsolatban, illetve a maradandó fogyatékkal kapcsolatban a tényállás kiegészítését mellőzte, hiszen ezen körülményeket az első fokú ítélet tényállása tartalmazza.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a vádlott vallomása, a sértett, **az 1. sz. és a 2. sz. tanúk** vallomása, **(szakértő neve)** igazságügyi orvosszakértő véleménye, valamint az egyéb bizonyítékok, helyszíni szemle jegyzőkönyv, fényképmellékletek alapján állapította meg.

A vádlott állításával szemben - hogy a sértettet a két rúgása közül csak az egyik találta el - az érdektelen **a 2. sz. tanú** vallomása alapján helytállóan állapította meg azt, hogy a földön fekvő sértettbe kétszer rúgott bele, és egy ízben az oldalába taposott, amit az éppen akkor a helyszínre érkező **a 2. sz. tanú** közvetlenül látott. **Az 1. sz. tanú** vallomásából pedig, miszerint a sértett kabátját tőle pár méterre a földön találta meg, a sértett állításával szemben helyesen találta igazoltnak a vádlottnak azt a védekezését, hogy a sértett volt az aki verekedésre hívta fel a vádlottat, ütött felé és a kabátját is levette.

A léprepedés miatti életveszély milyenségét illetően viszont, az első fokú ítélet tényállása az ítélet tábla álláspontja szerint is iratellenes és helytelen ténybeli következtetést tartalmaz, mely okok miatt megalapozatlan. Az elsőfokú bíróság **(szakértő neve)** igazságügyi orvosszakértő véleményével ellentétben, tévesen állapította meg, hogy a vádlott által okozott kétszakaszos léprepedés csak közvetett életveszéllyel járt. A tárgyaláson ugyanis a szakértő kifejtette, hogy amíg nem szakad meg a kötőszövetes tok, addig közvetett életveszély véleményezhető, miután átszakad, és a vér a hasüregbe ömlik, akkor már az életveszély közvetlen. A sértettnél másnap, a kórházba kerülésekor ez bekövetkezett, e miatt a hasüregében másfél liter vérgyülem alakult ki, ami miatt már közvetlenül életveszélyes állapotban volt. Ebből következően, a helyes ténybeli következtetés az, hogy a cselekmény után, a kötőszövetes tok megszakadásáig a sértett közvetetten életveszélyes, ezt követően pedig közvetlen életveszélyes állapotban volt. Azt, hogy a hasüregben másfél liter mennyiségű vérgyülemet találtak, az orvosi dokumentáció igazolta.

A másodfokú bíróság általi, fentiek alapján történő tényállás kiegészítéssel az megalapozottá vált, így az első fokú ítélet hatályon kívül helyezésére nem kerülhetett sor.

A megalapozott tényállás alapján helyes a vádlott bűnösségének megállapítása és cselekményének minősítése is - a jogszabályi felhívást kivéve - törvényes.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy a vádlott a sértett bántalmazásakor már nem volt jogos védelmi helyzetben, ugyanis az a sértett földre kerülésével megszűnt. A kiegészített tényállás mellett abban kellett állást foglalni, hogy a vádlott büntetőjogi felelőssége a közvetlen életveszély bekövetkezésében is fennáll e. Az életveszélyt okozó testi sértés megállapításához szükséges okozati összefüggés akkor áll fenn, ha a testi sértés indította meg, vagy mozdította elő azt a folyamatot, amely az életveszély bekövetkezéséhez vezetett (BJD 8933.). A vádlott, a földön fekvő sértettet közepes-nagy erővel bántalmazta. Az orvosszakértő véleménye

szerint a sértett léprepedése a bántalmazással összefüggésben alakult ki. Tehát a vádlott által okozott testi sértés (léprepedés) indította meg azt a folyamatot, ami először a közvetett, majd a közvetlen életveszély bekövetkezéséhez vezetett. Az pedig nem vitás, hogy a hasüregi vérgyülemmel járó léprepedés közvetlenül életveszélyes sérülés (BH 2004. 136.). Kétségtelen, hogy a közvetlen életveszély kialakulásában szerepe volt annak, hogy a sértett a vizsgálatokat elutasította, azonban a vádlott magatartása által elindított okfolyamat ezáltal nem szakadt meg (BH 1985. 134.). Ezért, a közvetlen életveszélyért is felel a vádlott. A vádlott magatartása a sértettnél a lépeltávolítás miatt maradandó fogyatékossgal is járt, de az életveszélyt okozó testi sértés büntette egyszersmind nem minősül maradandó fogyatékossgot okozó testi sértésként is, a cselekménynek ezt a következményét súlyosító körülményként kell értékelni (BJD 8934.).

A helytálló minősítés mellett az első fokú ítélet szerinti jogszabályi felhívás helyesbítésre szorult. A Btk. 164. § (1) bekezdése szerinti testi sértés két alaptényállást tartalmaz, a (2) bekezdés szerinti könnyű testi sértést, és a (3) bekezdés szerinti súlyos testi sértést, melyek elkövetési magatartása azonos, de a minősítést az eredmény eltérősége alapozza meg. Az életveszélyt okozó testi sértés büntette mindkét alapesettel megvalósítható. Ezért, a Szegedi Ítéltábla 2015. április 2. napján tartott bírói tanácskozása 2015. EL. II. C. 3/6. számon 5./ sorszám alatt hozott döntése szerint a cselekmény minősítésénél a ténylegesen megvalósult alapeset jogszabályi felhívását is meg kell jelölni, ennek elmaradása miatt megváltoztató határozatot kell hozni. Erre figyelemmel az ítéltábla - az ügyészi indítvánnyal szemben - a vádlott cselekményét a Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés és (8) bekezdés 1. fordulata szerint minősítette testi sértés büntettének.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság abban, hogy a vádlottat az eredmény tekintetében gondatlanság terheli. Viszont tévedett, amikor a gondatlanság enyhébb formáját, a negligenciát állapította meg. A vádlott életfontosságú szerveket tartalmazó testrészen, közepes- nagy erővel kétszer megrúgta, egyszer megtaposta a földön fekvő, ezáltal neki kiszolgáltatott helyzetben lévő sértettet. A sértett a léprepedés mellett további nyolc napon túl gyógyuló bordatörést is szenvedett. Ilyen körülmények mellett a vádlottnak előre látnia kellett cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízott azok elmaradásában. Ezért az eredményre, az ítéltábla álláspontja szerint, a tudatos gondatlansága állapítható meg.

A bűnösségi körülmények közül az ítéltábla az enyhítő körülményeket helyesbítette, illetőleg kiegészítette. Mellőzte az eredményre a gondatlanság enyhébb fokát, valamint az életveszély közvetett voltát, és további enyhítő körülményként vette figyelembe a sértett kezdeményező szerepét és, a közvetlen életveszély kialakulásában való közrehatását.

A sértettnél a maradandó fogyatékossg hátramaradásának súlyosító körülményként csekélyebb nyomatékkal való értékelésére vonatkozó ügyészi álláspontot az ítéltábla nem osztotta, hiszen az nem ismert, hogy konkrétan a sértettnél a hiányzó lép miatti szervi funkcióra az immunrendszer a jövőben hogyan fog reagálni.

A vádlott terhére megállapított bűncselekmény törvényi büntetési tétele 2-8 évig terjedő szabadságvesztés, a középérték 5 év. Az elsőfokú bíróság jelentősen eltért a középértéktől, amikor a vádlottal szemben 2 év szabadságvesztést szabott ki. Viszont, a büntetlen előéletű vádlott esetében és arra figyelemmel, hogy a közvetlen életveszély kialakulásában a sértettnak is szerepe volt, az ítéltábla álláspontja szerint is ez a büntetés arányos. Kétségtelen, hogy a bűncselekmény tárgyi súlya mellett végrehajtandó szabadságvesztés lenne indokolt, de a vádlott eddigi életvitelére és arra figyelemmel, hogy az ittas állapotú sértett volt a kezdeményező, az ítéltábla a szabadságvesztés végrehajtása próbaidőre való felfüggesztésének mellőzését sem találta indokoltnak. Viszont, a vádlott ilyen és hasonló jellegű bűncselekményektől való nyomatékossabb

visszatartása érdekében szükségesnek tartotta a próbaidő tartamának a maximumra, 5 évre történő felemelését.

A Be. 316. §-a értelmében a magánfél a polgári jogi igényét az első fokú ítélet meghozatala előtti tanácsülésig terjesztheti elő. Ez számára az utolsó időpont, amikor igényét bejelentheti. (Sértett neve) magánfél polgári jogi igénye azonban elkésett, mert csak a másodfokú eljárásban terjesztette elő. Mivel az érdemi elbírálását az elkéssettség kizárta, az ítéletábra a Be. 335. § (1) bekezdése alapján, az igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította.

A kifejtettekből következik, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a fentiek szerint megváltoztatta, egyebekben a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Szeged, 2015. április 14.

Dr. Hegedűs István s. k.
a tanács elnöke

Dr. Nikula Valéria s. k.
a tanács tagja, előadó

Dr. Benedek Tibor s. k.
a tanács tagja

A Szegedi Ítéletábra Bf.III.478/2014/7. számú ítélete és a Szolnoki Törvényszék 8.B.462/2014/3. számú ítéletének, a jelen ítélettel meg nem változtatott része, a mai napon jogerős - és fel nem függesztett részében - végrehajtható.

Szeged, 2015. április 14.

Dr. Hegedűs István s. k.
a tanács elnöke